प्रश्न पत्र संख्या / Que. Paper No. : VI/19-20/Sanskrit/

प्रतिष्ठान द्वारा भरा जाएगा / To be filled in by Pratishthan

अंकों का विवरण / Details of Marks			
विषय / Subject	पूर्णांक / Max. Marks	प्राप्तांक / Marks obtained	परीक्षक के हस्ताक्षर Sign. of examiner
संस्कृत / Sanskrit	100		

वस्तुनिष्ठाः प्रश्नाः — 5 × 1 = 5

प्र.1. 'मीमांसापरिभाषा' कस्य रचना अस्ति ?

(क) महर्षिपाणिनेः ☐ (ख) महर्षिपतञ्जलेः ☐

(ग) महर्षिकात्यायनस्य ☐ (घ) श्री श्रीकृष्णयज्वनः ☐

प्र.2. मनुस्मृतेः प्रतिपाद्यविषयो वर्त्तते ।

(क) व्याकरणशास्त्रस्य ☐ (ख) अलङ्कारशास्त्रस्य ☐

(ग) धर्मशास्त्रस्य ☐ (घ) योगशास्त्रस्य ☐

प्र.3. मनुस्मृतौ अध्यायसङ्ख्या विद्यते ।

(क) एकादश; ☐ (ख) द्वादश; ☐

(ग) त्रयोदश; ☐ (घ) चतुर्दश; ☐

प्र.4. श्रीमद्भगवद्गीतायाः श्रोता कः ?

(क) अर्जुनः ☐ (ख) भीमः ☐

(ग) नकुलः ☐ (घ) सहदेवः ☐

प्र.5. श्रीमद्भगवद्गीतायाः उपदेशः अभवत् ।

(क) पुष्करक्षेत्रे ☐ (ख) सूकरक्षेत्रे ☐

(ग) कुरुक्षेत्रे ☐ (घ) गयाक्षेत्रे ☐

बहुविकल्पीयाः प्रश्नाः — 5 × 2 = 10

प्र.6. काम्यकर्म कतिविधम् ?

(क) द्विविधम् ☐ (ख) त्रिविधम् ☐

(ग) चतुर्विधम् ☐ (घ) पञ्चविधम् ☐

प्र.7. ब्राह्मणग्रन्थस्य वाक्यभेदाः भवन्ति ।

(क) द्वि ☐ (ख) त्रि ☐

(ग) चतुः ☐ (घ) पञ्च ☐

Question_Paper_19-20

प्र.8. पूर्वासन्ध्या पापं व्यपोहति ।

(क) रात्रिकृतम् ☐ (ख) उषःकालकृतम् ☐

(ग) पूर्वाह्णकृतम् ☐ (घ) मध्याह्नकृतम् ☐

प्र.9. क्रोधः समुत्पन्नो भवति ।

(क) रागात् ☐ (ख) द्वैषात् ☐

(ग) अभिनिवेशात् ☐ (घ) कामात् ☐

प्र.10. फलहेतवः के कथ्यन्ते ?

(क) उदाराः ☐ (ख) कृपणाः ☐

(ग) सहृदयाः ☐ (घ) उदासीनाः ☐

शुद्धं अशुद्धं वा लिखत — $5 \times 2 = 10$

प्र.11. द्रव्यदेवताविधायकं वाक्यं गुणवाक्यम् । ☐

प्र.12. 'अग्निहोत्रं जुहुयात् नरककामः' इति । ☐

प्र.13. एकादशं मनो ज्ञेयं स्वगुणेनोभयात्मकम् । ☐

प्र.14. साऽग्नित्रेता लघीयसी । ☐

प्र.15. इन्द्रियाणि प्रमाथीनि हरन्ति प्रसभं मनः । ☐

समुचितं शब्दमेलनं कुरुत — $5 \times 2 = 10$

प्र.16. मीमांसापरिभाषा	भगवान् मनुः
प्र.17. स्थानं नाम	ब्रह्मसत्रम्
प्र.18. मनुस्मृतिः	श्रीकृष्णयज्वा
प्र.19. वेदस्वाध्यायः	श्रीवरदराजाचार्यः
प्र.20. लघुसिद्धान्तकौमुदी	सन्निधिः

रिक्तस्थानानां पूर्तिः विधेया — $10 \times 2 = 20$

प्र.21. देवतोद्देशेन .... त्वाङ्गीकारात् ।

प्र.22. .... किञ्चिददृष्टं जन्यते ।

प्र.23. तद्द्वारा द्वयोः समुदाययोः .... ।

प्र.24. पूर्वां सन्ध्यां .... व्यपोहति ।

प्र.25. सम्भावयति चाऽन्नेन .... ।

प्र.26. वर्जयेत् .... माल्यं रसान् स्त्रियः ।

Question_Paper_19-20

प्र.27. प्रतिवातेऽनुवाते च .... सह ।

प्र.28. .... विद्वांसमपि कर्षति ।

प्र.29. देहिनोऽस्मिन् यथा .... जरा ।

प्र.30. यस्यां .... पश्यतो मुनेः ।

अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः — 5 × 2 = 10

प्र.31. मीमांसापरिभाषानुसारं धर्मलक्षणं लिखत ।

प्र.32. फलवाक्यनिरूपणं कुरुत ।

प्र.33. कीदृशः शिष्योऽध्याप्यः ? इति स्पष्टयत ।

प्र.34. केभ्यः केभ्यः पन्था प्रदेयः ? सुष्ठुतया लिखत ।

प्र.35. भगवद्गीतायाः द्वितीयाऽध्यायस्य नामोल्लेखः कार्यः ।

लघूत्तरीयाः प्रश्नाः — 5 × 3 = 15

प्र.36. 'मीमांसापरिभाषा' ग्रन्थस्य परिचयो लेख्यः ।

Question_Paper_19-20

प्र.37. ब्रह्मचारिणः कर्त्तव्यकर्म्माणि लिखत ।

प्र.38. 'मनुस्मृत्य'नुसारम् आचार्यलक्षणं परिभाषयत ।

प्र.39. वेदपाठसमये सावधानतया करणीयकर्म्माणि विवेचयत ।

प्र.40. वेदशाखास्वाध्यायस्य माहात्म्यं वर्णयत ।

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः — $10 \times 2 = 20$

प्र.41. मनुस्मृतेर्द्वितीयाध्यायस्य ज्ञानस्योपयोगित्वं प्रकाशयत ।

अथवा

'मीमांसापरिभाषा' पाठ्यग्रन्थस्य वैशिष्ट्यं निरूपयत ।

प्र.42. 'श्रीमद्भगवद्गीता' मानवजीवनयापनस्य कलां शिक्षयतीति सविस्तरं प्रतिपादयत ।

अथवा

साङ्ख्ययोगस्य महत्त्वं सरलसंस्कृतगिरा समुद्घाटयत ।

Question_Paper_19-20